

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 548

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 5 april 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Vogelgriep - Verstrenging maatregelen

Sinds 11 november 2021 werden al zes gevallen van hoogpathogene vogelgriep van het type H5N1 vastgesteld bij wilde vogels op verschillende locaties in België. Rond de jaarwisseling waren er vaststellingen in Veurne, Bocholt en Vrasene, en op 30 maart was er ook een geval in het West-Vlaamse Meulebeke. Dat zijn allemaal aanwijzingen dat het vogelgriepvirus bij wilde vogels circuleert. Op aanraden van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) nam federaal minister van Landbouw David Clarinval de beslissing vanaf 15 november 2021 de basismaatregelen te verstrengen om het pluimvee beter te beschermen. In de commissie Landbouw ging het op 9 februari 2022 ook over de Europese strategie rond preventie en bestrijding van vogelgriep.

Niet alleen in ons land zien we steeds meer gevallen voorkomen. In de eerste weken van 2022 gaat het volgens wereld dierenorganisatie OIE (World Organisation for Animal Health) over 317 uitbraken van vogelgriep in 25 landen. De experts wijzen er dan ook op dat hoogpathogene vogelgriepvarianten endemisch geworden zijn in wilde vogels. De vogelgriep zou nu het hele jaar kunnen voorkomen en zou niet langer beschouwd kunnen worden als een seizoensvirus, dat gekoppeld wordt aan wilde trekvogels.

Volgens Marion Koopmans, adviseur van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), is de situatie afgrijselijk voor de pluimveehouderij. Koopmans merkt op dat de ecologie van de vogelgriep in een paar jaar drastisch veranderd is, en de vogelgriep nu permanent aanwezig is in de wilde vogelpopulatie. Hierdoor worden ook de vrije uitloopeieren bedreigd. Koopmans geeft aan dat hogere bioveiligheidsniveaus en vaccinatie van kippen behoren tot mogelijke oplossingen voor het verhinderen van verdere uitbraken van de vogelgriep.

In sommige Aziatische landen, alsook in Egypte, wordt pluimvee momenteel gevaccineerd tegen de vogelgriep. In België is dat echter verboden. Uit de praktijk blijkt namelijk dat de dieren met de huidige vaccins te weinig antistoffen ontwikkelen tegen de hoogpathogene stam. Zo verbiedt de Europese Unie ook de handel in pluimvee(producten) dat gevaccineerd is tegen vogelgriep. Dr. Nancy Beerens van de Nederlandse universiteit van Wageningen vindt het toch belangrijk de discussie over internationale vaccinatie op te starten en te investeren in de ontwikkeling van een doeltreffend vaccin: "Mogelijkheden zijn het preventief inenten van alle pluimvee of gerichte vaccinatie wanneer er HPAI-uitbraken zijn of dreigen."

De minister gaf in de commissie eerder aan dat er wordt ingezet op sensibilisering van de Vlaamse veehouders op het vlak van bioveiligheid, en er de mogelijkheid is voor

investeringssteun voor verschillende investeringen die de bioveiligheid op het landbouwbedrijf groter kunnen maken.

1. Is, in het licht van de meest recente besmetting in Meulebeke, een extra verstrenging van de basismaatregelen nodig, om zo het pluimvee nog beter te beschermen? Zal de minister hieromtrent samenzitten met haar federale collega?
2. Wanneer worden de resultaten verwacht van het Franse en Nederlandse onderzoek, alsook de bevindingen van de European Food Safety Authority (EFSA), of vaccinatie tegen vogelgriep in de toekomst een bijkomend efficiënt instrument kan zijn in de strijd tegen die vogelgriep?
3. Hoeveel middelen werden door de minister in deze beleidsperiode al vrijgemaakt voor de sensibilisering van de Vlaamse veehouders op het vlak van bioveiligheid? Hoe werden ze concreet aangewend? Graag een overzicht per jaar.
4. Hoeveel investeringssteun werd door de Vlaamse Regering in de huidige beleidsperiode al aan de Vlaamse landbouwbedrijven uitgedeeld? Graag een overzicht per jaar. Over welke investeringen gaat het precies en is er een lijst van het soort investeringen waarvoor landbouwers die investeringssteun kunnen aanvragen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 548 van 5 april 2022

van **STEFAAN SINTOBIN**

1. Een extra verstrenging van de maatregelen is niet gepland, aangezien de huidige maatregelen al streng zijn en erop gericht zijn het risico op insleep en verdere verspreiding van vogelgriep op een bedrijf te minimaliseren. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) volgt als bevoegde overheid de situatie van dichtbij op en neemt extra maatregelen waar nodig, zoals het instellen van de beschermings- en bewakingszones in het geval van uitbraken.
2. Op 7 april werd op de Europese Landbouwradaad een stand van zaken gegeven van de strijd tegen hoogpathogene vogelgriep. De Europese Commissie heeft daar aangegeven dat de European Food Safety Authority (EFSA) momenteel nog bezig is met de studie over de mogelijkheden van vaccinatie tegen vogelgriep. Zowel de Europese Commissie als diverse lidstaten, waaronder ook België, benadrukten wel dat vaccinatie geen negatieve effecten mag hebben op de exportpositie.
3. Het Departement Landbouw en Visserij gebruikt de eigen communicatiekanalen om te sensibiliseren rond vogelgriep: website, sociale media, webinars, bij ontmoetingen, ... Ook de personeelsleden van het departement worden via interne communicatie gewaarschuwd en extra herinnerd aan hygiëne- en veiligheidsvoorschriften.

Daarnaast zijn er de afgelopen jaren ook diverse oproepen voor demonstratieprojecten gelanceerd rond het thema bioveiligheid. De goedgekeurde projecten, met steun vanuit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFOO), hebben dan wel niet allemaal rechtstreeks te maken met vogelgriep of met de pluimveesector maar dragen elk op zich bij tot een verbeterde kennis en bewustwording van bioveiligheid. De projecten demonstreren manieren van bedrijfsvoering die, door middel van een geïntegreerde aanpak, gezondheidsproblemen kunnen voorkomen of tijdig detecteren om zo uitbraken van dierziekten en de bijhorende negatieve gevolgen voor de dieren, de bedrijven en de handel te vermijden. Gemiddeld wordt er 100.000 euro per project gesubsidieerd. Hieronder vindt u een overzicht van de goedgekeurde projecten met betrekking tot bioveiligheid in het kader van de oproepen 2018-2020.

- Oproep 2018 - Preventieve gezondheidszorg met het oog op verminderd gebruik van geneesmiddelen:
 - monitoren en optimaliseren van het klimaat in varkensstallen;
 - MITEPREVENT – Gezonde hennen door een totaalaanpak van rode vogelmijt.
- Oproep 2019 - Goede veehouderijpraktijken in functie van preventieve gezondheidszorg:
 - kalvergezondheid optimaliseren door systematische aanpak en correct gebruik van hulpmiddelen;
 - optimaal speenmanagement: gerichte coaching voor een betere gezondheidsstatus;
 - ziekten van A(bortus) tot Z(woegerziekte): preventieve gezondheidszorg bij kleine herkauwers.

- Oproep 2020 - Preventieve gezondheidszorg met het oog op antibioticareductie: vaccinatiestrategieën:
 - met een optimale vaccinatie naar een lager antibioticagebruik bij vleeskuikens (OptiVacVleeskip).
4. Ik vermoed dat uw vraag zich toespitst op de investeringen inzake bioveiligheid op Vlaamse pluimveebedrijven. Indien u meer algemene cijfers wenst te bekomen, verwijst ik graag naar het VLIF-activiteitenverslag op de [website van het Departement Landbouw en Visserij](#).

Sinds de start van de huidige beleidsperiode op 2 oktober 2019 werd in totaal 61.848 euro aan VLIF-steun toegekend voor investeringen om de bioveiligheid op pluimveebedrijven te verhogen. Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal goedgekeurde investeringen en de toegekende steun voor de periode 2019-2021.

Tabel 1. Goedgekeurde investeringen en toegekende steun 2019-2021 voor het verhogen van de bioveiligheid op pluimveebedrijven

Jaar	Aantal goedgekeurde investeringen	Toegekende steun (euro)
2019	13	9.976
2020	18	9.900
2021	45	41.971

Bron: Departement Landbouw en Visserij

De subsidiabele investeringen worden per blokperiode gepubliceerd op de website van het Departement Landbouw en Visserij.

Het betreft volgende investeringen:

- investeringen in het kader van bioveiligheid in de kippensector;
- sanitaire ruimte (o.a. sanitair sas);
- terreinuitrusting (omheining, poort,...);
- inweekinstallatie;
- kadaveropslag: niet-gekoeld;
- bovengrondse kadaveropslag: gekoeld;
- ondergrondse kadaveropslag: gekoeld.